

Η ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ. ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

**Μάρκος Κατσιώτης, Μέλος της Επιτροπής Προσβασιμότητας του Υ.Μ.Ε.Π.,
Αρχιτέκτων Μηχανικός, Προϊστάμενος του Τμήματος Μελετών
της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου**

Είναι γνωστό, ότι ο όρος «προσβασιμότητα» περικλείει το σύνολο αρχών και μεθόδων, για την εξασφάλιση ανεμπόδιστης και ανεξάρτητης μετακίνησης και κυκλοφορίας κάθε πολίτη στο δομημένο περιβάλλον, στους ελεύθερους χώρους και στα μέσα μαζικής μεταφοράς και επικοινωνίας. Είναι το στοιχείο εκείνο που καθορίζει το βαθμό συμμετοχής ή αποκλεισμού των πολιτών μιας χώρας στην κοινωνική και οικονομική ζωή της, είναι το στοιχείο που τελικά χαρακτηρίζει το επίπεδο πολιτισμού της.

Για τα άτομα με αναπηρίες όμως, η δυνατότητα πρόσβασης στα συστήματα μεταφοράς και στο δομημένο περιβάλλον γενικότερα, μέσα από μία «αλυσίδα προσβασιμότητας», αποτελεί τη βασική προϋπόθεση, τον ακρογωνιαίο λίθο, για την κοινωνική, επαγγελματική, οικονομική και πολιτιστική τους ένταξη και συμμετοχή, όπως ορίζεται και στην πρόσφατη αναθεώρηση του Συντάγματος, στο Άρθρο 21 παρ. 6, που αναφέρει ότι: *«τα άτομα με αναπηρίες έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν μέτρων που εξασφαλίζουν την αυτονομία, την επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή τους στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας».*

Αυτή η «αλυσίδα προσβασιμότητας» μεταφράζεται σε δυνατότητα ελευθερίας στη μετακίνηση από και προς τους χώρους που εξυπηρετούν τις δραστηριότητες όλων των πολιτών και ιδιαίτερα των ατόμων με αναπηρίες (κατοικία, εργασία, αναψυχή, περίθαλψη κ.λπ.).

Αν δεν λειτουργεί η αλυσίδα, εξαιτίας των διαφόρων εμποδίων, τότε δεν υπάρχει αυτόνομη διαβίωση και, επομένως, οι συνταγματικές επιταγές για ΙΣΟΤΗΤΑ, ΙΣΟΝΟΜΙΑ και ΙΣΟΠΟΛΙΤΕΙΑ δεν μπορούν να απευθυνθούν σε όλους ανεξαιρέτως τους πολίτες της χώρας. Στην περίπτωση αυτή, έχουμε ένα περιβάλλον εχθρικό στα άτομα με αναπηρίες, τους ηλικιωμένους, τα μικρά παιδιά και άλλες κατηγορίες «εμποδιζόμενων ατόμων», ένα περιβάλλον που δημιουργεί αναπηρίες και αποκλεισμούς.

Η χώρα μας εντάσσεται στην ομάδα των προηγμένων κοινωνιών, που φιλοδοξούν να εξασφαλίσουν στους πολίτες/μετακινούμενους τους ένα συνεχές δίκτυο μετακίνησης, παρέχοντας ίσες ευκαιρίες μετακίνησης, χωρίς αποκλεισμούς για τους εμποδιζόμενους πολίτες και ιδιαίτερα για τα άτομα με αναπηρίες.

Διαρκής στόχος είναι, πλέον, η εξυπηρέτηση όλων των πολιτών και η αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών, στο βαθμό που οι πολίτες προσδοκούν και έχουν ανάγκη.

Το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, καταβάλει προσπάθεια για τη δημιουργία σύγχρονων υποδομών πρόσβασης, που θα εξασφαλίζουν στα άτομα με αναπηρίες ισότιμες ευκαιρίες για συμμετοχή στη σύγχρονη κοινωνία των πολιτών, αλλά και τη δημιουργία νοοτροπιών ανατροπής του παλαιού μοντέλου αποκλεισμών, θεωρώντας ότι η αναπηρία δεν πρέπει να αποτελεί εμπόδιο στην ανάπτυξη της προσωπικότητας και στην επίτευξη των προσωπικών στόχων.

Λυδία λίθος και απώτερος στόχος είναι η δημιουργία και εξασφάλιση της αλυσίδας προσβασιμότητας, όπως αναφέρεται παραπάνω. Η αλυσίδα προσβασιμότητας στα μέσα μαζικής μεταφοράς αποτελείται από: τα ανεξάρτητα μεταφορικά συστήματα (π.χ. λεωφορεία,

τρένα, αεροπλάνα, μετρό, κ.λπ.), τις μεταξύ τους ανταποκρίσεις (δια-λειτουργικότητα μέσων), τις κτιριακές εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν τα παραπάνω μεταφορικά μέσα (αεροδρόμια, σταθμοί λεωφορείων ή τρένων κ.λπ.), στους εξωτερικούς χώρους διακίνησης (πεζοδρόμια, στάσεις κ.λπ), και τέλος την απαιτούμενη πληροφόρηση των πολιτών πριν και κατά τη διάρκεια μιας μετακίνησης.

Από το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών έχουν αναπτυχθεί παράλληλες δράσεις, από κοινού με τους εποπτευόμενους φορείς του, που στοχεύουν στη βελτίωση της προσβασιμότητας των μέσων μαζικής μεταφοράς και των υποδομών τους, στην παροχή προσβάσιμων υπηρεσιών και εξυπηρετήσεων καθώς και στην ανάπτυξη και ενδυνάμωση της αλυσίδας προσβασιμότητας.

Έχουν γίνει, μέχρι σήμερα, σημαντικά βήματα για τη βελτίωση της προσβασιμότητας στα μέσα μαζικής μεταφοράς και στις υποδομές τους, όπως επίσης και την καλύτερη παροχή πληροφοριών για τη χρήση των παραπάνω μέσων. Αυτές τις βελτιώσεις στην πρόσβαση επωφελούνται πολλοί από τους μετακινούμενους/πολίτες, ενώ παράλληλα συμβάλλουν στις βασικές επιδιώξεις/στόχους για βελτίωση των μέσων μαζικής μεταφοράς, μείωση της κυκλοφοριακής συμφόρησης, περιορισμού του κοινωνικού αποκλεισμού και διατήρηση της κινητικότητας των πολιτών στην κοινότητα, όσο γίνεται περισσότερο.

Πρέπει να επισημανθεί όμως ότι, επί του παρόντος, η αλυσίδα αυτή έχει πολλούς «αδύνατους κρίκους». Αιτία γι' αυτό αποτελούν τα φυσικά εμπόδια, οι τεχνικές, οργανωτικές και οικονομικές αδυναμίες, οι νοοτροπίες κ.λπ.

Για παράδειγμα, οι βελτιώσεις στην πρόσβαση των λεωφορείων και τρόλεϋ έχουν περιορισμένη χρησιμότητα έως ότου τα πεζοδρόμια στις στάσεις είναι προσπελάσιμα και ελεύθερα από παράνομα παρκαρισμένα αυτοκίνητα. Ή η ελλιπής πληροφόρηση που παρέχεται πριν και κατά τη διάρκεια μιας διαδρομής δημιουργεί έλλειψη εμπιστοσύνης του πολίτη ως προς το μεταφορικό μέσο. Όπως, επίσης, οι αρμοδιότητες για την αλυσίδα των μεταφορικών μέσων είναι διασκορπισμένες σε πολλούς οργανισμούς και εταιρείες. Αυτό οδηγεί σε διαφορετικά επίπεδα ποιότητας εξυπηρέτησης από μεταφορικό μέσο σε μεταφορικό μέσο, με αποτέλεσμα τη συνολικά μειωμένη προσφορά ποιότητας υπηρεσιών για τους χρήστες.

Κατά συνέπεια, μέχρις ότου κάθε κρίκος της αλυσίδας μεταφοράς γίνει προσβάσιμος, πολλοί άνθρωποι με αναπηρίες δεν μπορούν να απολαμβάνουν αυτόνομης μετακίνησης.

Πιο συγκεκριμμένα, στον τομέα ευθύνης του Υπ.Μ.Ε. και των φορέων που εποπτεύει, έχουν γίνει ή έχουν προγραμματισθεί να γίνουν (κατά φορέα) οι παρακάτω δράσεις, σε σχέση με την εξασφάλιση της προσβασιμότητας των μέσων μαζικής μεταφοράς και των υποδομών τους, αλλά και των κτιριακών εγκαταστάσεων των φορέων ή των προσφερομένων από αυτούς υπηρεσιών και εξυπηρετήσεων:

1. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ (Ο.Α.Σ.Α.)

Από το Δεκέμβριο του 1996, ο σχεδιασμός, ο προγραμματισμός, η οργάνωση, ο συντονισμός, ο έλεγχος και η παροχή του Συγκοινωνιακού Έργου όλων των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς της περιοχής Αθηνών – Πειραιώς και Περιχώρων (επίγειων και υπόγειων) ανήκουν στον Ο.Α.Σ.Α., ενώ η εκτέλεση του Συγκοινωνιακού Έργου με λεωφορεία, τρόλεϋ, ηλεκτρικό σιδηρόδρομο και μετρό διενεργείται από τους συμβαλλόμενους με αυτόν (ΕΦΣΕ) Εκτελεστικούς Φορείς Συγκοινωνιακού Έργου (Ε.Θ.Ε.Λ., Η.Λ.Π.Α.Π., Η.Σ.Α.Π. και πρόσφατα της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ – Εταιρεία Λειτουργίας). Εκτός από τα μέτρα και τις δράσεις για τη βελτίωση της προσβασιμότητας της συγκοινωνιακής υποδομής, που αναφέρεται αναλυτικά στους επι μέρους ΕΦΣΕ παρακάτω, έχουν γίνει από τον Ο.Α.Σ.Α. και τα εξής:

- Έχει μελετηθεί και έχει προχωρήσει η εγκατάσταση συστήματος τηλεματικής, για την εποπτεία, τον έλεγχο και τη διαχείριση των οχημάτων, στα 295 λεωφορεία φυσικού αερίου (πράσινα λεωφορεία). Η δράση θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2003. Προγραμματίζεται η επέκταση του συστήματος και στα υπόλοιπα λεωφορεία της Ε.ΘΕ.Λ.
- Έχει ολοκληρωθεί το σύστημα τηλεματικής (οπτική αναγγελία στάσεων) στον Η.Λ.Π.Α.Π. σε 190 τρόλεϋ (επί συνόλου 295) και οι επιβάτες έχουν τη δυνατότητα να πληροφορούνται την επόμενη στάση σε οθόνη κυκλομένων μηνυμάτων. Η εξυπηρέτηση αυτή είναι ιδιαίτερα χρήσιμη στα άτομα που έχουν προβλήματα ακοής, σ' αυτούς που δεν γνωρίζουν τη διαδρομή ή που απλά είναι αφηρημένοι.
- Έχουν τοποθετηθεί 200 ειδικές προκατασκευασμένες προεξοχές/επεκτάσεις πεζοδρομίων, σε ισάριθμες στάσεις λεωφορείων και τρόλεϋ, ώστε να μην φράσσονται οι στάσεις από παράνομα σταθμευμένα οχήματα και να διευκολύνεται η επιβίβαση/αποβίβαση όλων των μετακινουμένων και ιδιαίτερα των εμποδιζομένων ατόμων. Προϋπόθεση για την τοποθέτηση των προεξοχών είναι να επιτρέπεται στάθμευση Ι.Χ αυτοκινήτων πριν από τη στάση. Προγραμματίζεται η τοποθέτηση 200 περίπου, επί πλέον, προεξοχών. Έχει ξεκινήσει η διαδικασία νομιμοποίησης των προεξοχών με τροποποίηση σχετικού άρθρου του Κ.Ο.Κ.

Προεξοχή/επέκταση πεζοδρομίου σε στάση

- Έχει εφαρμοστεί πιλοτικά και λειτουργεί ικανοποιητικά, σε 4 γραμμές της Ε.ΘΕ.Λ. (Α1, Β1, 450 Χαλανδρίου και 550 Κηφισιάς), ηλεκτρονικό σύστημα ακουστικής ενημέρωσης με την ονομασία «ΑΚΟΥ ΤΗ ΣΤΑΣΗ», που εξυπηρετεί όλους όσους έχουν προβλήματα όρασης. Με το σύστημα αυτό, όταν το λεωφορείο προσεγγίζει τη στάση, ανταλλάσσονται αυτόματα πληροφορίες μεταξύ λεωφορείου και στάσης και εντός του οχήματος αναγγέλεται η επόμενη στάση, ενώ στη στάση αναγγέλεται η άφιξη του λεωφορείου και η γραμμή του.
- Εγκαθίσταται σύστημα φωτισμού (με φωτοκυψέλες) σε απομακρυσμένες στάσεις.

Φωτιζόμενη απομακρυσμένη στάση

- Εκπονούνται ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα για το προσωπικό κίνησης και εξυπηρέτησης επιβατών.

2. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΘΕΡΜΙΚΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ (Ε.ΘΕ.Λ.)

- Σχεδόν όλα τα λεωφορεία της Ε.ΘΕ.Λ. (1.694, σε σύνολο 1.841) είναι χαμηλού δαπέδου και έχουν τη δυνατότητα επιγονάτισης (kneeling), μπορούν, δηλαδή, να χαμηλώσουν προς την πλευρά επιβίβασης/αποβίβασης, διευκολύνοντας όλους όσους έχουν κινητικά προβλήματα. Από αυτά, τα 750 νέα λεωφορεία αντιρρυπαντικής τεχνολογίας, που παρελήφθησαν μετά το 1998, έχουν σε ποσοστό 80- 90% υποδομή για τοποθέτηση ηλεκτροκίνητης ράμπας.
- Τα 520 (εκ των 1.694) λεωφορεία διαθέτουν, επιπλέον, ηλεκτροκίνητη ράμπα, τοποθετημένη στη μεσαία θύρα, για την επιβίβαση/αποβίβαση αναπηρικών (ή και βρεφικών) αμαξιδίων, θέση για την ασφαλή στερέωση τους εντός του οχήματος καθώς και την ανάλογη σήμανση της.
- Έχουν παραγγελθεί 600 νέα λεωφορεία, σύγχρονης τεχνολογίας, με σύστημα επιγονάτισης και μηχανικές χειροκίνητες ράμπες, για το λόγο ότι αυτές, σε σχέση με τους προηγούμενες (ηλεκτροκίνητες), παρουσιάζουν λιγότερες βλάβες και απαιτούν μικρότερη συντήρηση.
- Εντός του τρέχοντος έτους, θα διοργανωθούν εκπαιδευτικά σεμινάρια ενημέρωσης των οδηγών που χρησιμοποιούνται στα λεωφορεία που διαθέτουν ράμπα ή στα υπό παραγγελία νέα λεωφορεία. Στα σεμινάρια αυτά θα ενταχθούν και μαθήματα που θα αφορούν σε θέματα σχετικά με τα Άτομα με Αναπηρίες.
- Έχει αποφασισθεί και πρόκειται πολύ σύντομα να τοποθετηθούν, εντός των λεωφορείων, ειδικά εικονίδια (πικτογράμματα), που προορίζονται για τη σήμανση θέσεων ατόμων με αναπηρίες και γενικά για εμποδιζόμενα άτομα.

Νομικό πλαίσιο σχετικό με προσβάσιμα οχήματα:

- Εγκύκλιος 24673/1930/28.08.1996 του Υ.Μ.Ε. περί τοποθέτησης ηλεκτρικής υδραυλικής πλατφόρμας ανύψωσης ΑμΕΑ σε αμαξίδιο σε επιβατικά αυτοκίνητα, αριθμού θέσεων μέχρι και 9 μετά του οδηγού, τύπου microbus.
- Ν.2465/97(ΦΕΚ Α'/28/26.02.970) άρθρο 16 παρ.12 περί χορηγήσεως αδειών Ε.Χ αυτοκινήτων σε φορείς της Ε.Σ.Α.Ε.Α.
- Ν.2801/2000 (ΦΕΚ 46/Α'/ 03.03.2000) άρθρο 13 παρ.1 περί διασκευής ή αντικατάστασης ήδη κυκλοφορούντων επιβατηγών δημόσιας χρήσης αυτοκινήτων για τη μεταφορά ΑμΕΑ (προσθήκη στο άρθρο 16 παρ.12 του Ν. 2465).
- Απόφαση 21504/1771/1992 του ΥΜΕ περί καθορισμού τεχνικών προδιαγραφών τύπων λεωφορείων (άρθρο 17: μεταφορά ΑμΕΑ)
- Απόφαση 26705/2133 (ΦΕΚ813/Β/04.09.1996) του ΥΜΕ «Καθορισμός τύπου και τεχνικών προδιαγραφών αστικών λεωφορείων περιοχής Αθηνών». (παρ. 2.1.2 του μέρους Α': ορισμός χαμηλοδάπευ λεωφορείου) και παρ. 3.1.1 του μέρους Α', που προδιαγράφει τις διευκολύνσεις επιβατών με μειωμένη κινητικότητα και διατάξεις για άτομα που χρησιμοποιούν αναπηρικά τροχήλατα αμαξίδια).
- Ν.2963/2001 (ΦΕΚ268/Α/ «Οργάνωση και λειτουργία των δημόσιων επιβατικών μεταφορών με λεωφορεία, τεχνικός έλεγχος οχημάτων και ασφάλεια χερσαίων μεταφορών και άλλες διατάξεις»(άρθρο 12 παρ. 9: *Τα αστικά λεωφορεία που τίθενται για πρώτη φορά σε κυκλοφορία στην Ελλάδα δύνανται να φέρουν εξοπλισμό για την πρόσβαση και ασφαλή μεταφορά ατόμων με κινητικά προβλήματα. Τα λεωφορεία ιδιοκτησίας των φορέων συγκοινωνιακού έργου και μέχρι ποσοστού τουλάχιστον 10% επί του συνολικού στόλου αυτών φέρουν υποχρεωτικά τον εξοπλισμό του προηγούμενου εδαφίου – άρθρο 15 παρ. 1 εδαφ. ιδ: *Οι συγκοινωνιακοί φορείς και τα όργανα αυτών : απαγορεύουν τη μεταφορά ζώων, πλην των περιπτώσεων ζώων συνοδείας αναπήρων ή μικρών κατοικιδίων ζώων, που μεταφέρονται με κατάλληλα για το σκοπό αυτόν μέσα).**

3. ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΘΗΝΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (Η.Λ.Π.Α.Π.)

- Τα 224 νέα τρόλεϊ που κυκλοφορούν είναι χαμηλοδάπεδα, εφοδιασμένα με το σύστημα της επιγονάτισης. (με την επιγονάτιση στη στάση η απόσταση από το πεζοδρόμιο δεν ξεπερνά τα 7 εκατοστά). Φέρουν μικροφωνική εγκατάσταση και έχουν χαμηλές χειρολαβές.

Νέο χαμηλοδάπεδο τρόλεϊ

- Προγραμματίζεται μέχρι το πρώτο εξάμηνο του 2004 η αγορά 140 νέων χαμηλοδάπεδων οχημάτων (90 διαξονικά και 50 αρθρωτά), σύγχρονης τεχνολογίας, εφοδιασμένων με σύστημα επιγονάτισης. Εξ' αυτών, τα 90 θα φέρουν, επί πλέον, χειροκίνητη ράμπα.

4. ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΟΙ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ ΑΘΗΝΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (Η.Σ.Α.Π.)

- Βρίσκεται σε εξέλιξη, μεταξύ των άλλων δράσεων εκσυγχρονισμού του δικτύου, ένα ευρύτατο πρόγραμμα αναπλάσεων όλων των σταθμών των Η.Σ.Α.Π., από τον Πειραιά μέχρι την Κηφισιά (23 σταθμοί), που αφορά στη λειτουργική, αισθητική και τεχνολογική αναβάθμισή τους (κτίρια, αποβάθρες, στέγαστρα, υπέργειες ή υπόγειες διαβάσεις πεζών κ.λπ.), που κρίθηκε απαραίτητο, εν όψει και των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών αγώνων του 2004, αφού ο Ηλεκτρικός Σιδηρόδρομος συνδέει τις βασικές αθλητικές εγκαταστάσεις.

Τα έργα ανάπλασης ξεκίνησαν το 1999, με πρώτους τους σταθμούς του Πειραιά και του Αγίου Ελευθερίου και πρόκειται να ολοκληρωθούν το α' τετράμηνο του 2004. Οι μελέτες ανάπλασης ανατέθηκαν σε ανεξάρτητα μελετητικά γραφεία, ώστε κάθε σταθμός να είναι διαφορετικός από τους υπόλοιπους και να αποτελεί τοπόσημο για την περιοχή.

Στις λειτουργικές αναβαθμίσεις των σταθμών περιλαμβάνεται η αναδιαμόρφωση των εισόδων – εξόδων των σταθμών για την ασφαλή διακίνηση των επιβατών καθώς και η εξασφάλιση της πλήρους προσβασιμότητας με ράμπες, ανελκυστήρες ή κυλιόμενες κλίμακες.

Έχει ληφθεί πρόνοια για την αυτοδύναμη μετακίνηση επιβατών με προβλήματα όρασης, με την τοποθέτηση οδηγού όδευσης τυφλών, από την είσοδο του σταθμού στα εκδοτήρια εισιτηρίων, μέχρι τις αποβάθρες καθώς και ανάγλυφης προειδοποιητικής λωρίδας κινδύνου (κίτρινου χρώματος) στην άκρη κάθε αποβάθρας.

Σταθμός Ν. Ιωνίας (τρένι)

Σταθμός Ν. Ιωνίας (τσημειρα)

Σταθμός Ομόνοιας (τσημειρα)

- Όλοι οι κυκλοφορούντες συρμοί των Η.Σ.Α.Π. είναι απόλυτα προσβάσιμοι. Υπάρχει ηχητικό σύστημα εντός των συρμών αναγγελίας επόμενου σταθμού και ηχογραφημένων ανακοινώσεων, ενώ προβλέπεται, πολύ σύντομα, η εγκατάσταση δίγλωσσου (ελληνικά, αγγλικά εναλλάξ) οπτικού συστήματος ενημέρωσης (επόμενος σταθμός, ώρα /ημερομηνία ή οποιαδήποτε πληροφορία χρειασθεί). Το σύστημα αυτό έχει ήδη τοποθετηθεί πιλοτικά σε ένα συρμό.

* Η γραμμή των Η.Σ.Α.Π. (γραμμή 1) έχει προσβάσιμη ανταπόκριση (αλυσίδα προσβασιμότητας) με τις γραμμές του Μετρό σε 3 σταθμούς (Ομόνοια, Αττική, Μοναστηράκι), ενώ μέχρι το 2004 θα έχει με τον προαστιακό σιδηρόδρομο (σύνδεση με αεροδρόμιο), στο σταθμό Νερατζιώτισσα (νέος σταθμός των Η.Σ.Α.Π.) και το Τραμ στο σταθμό Ν. Φάληρο.

5. ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ - ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ (Α.Μ.Ε.Λ.)

- Όλοι οι σταθμοί είναι απολύτως προσβάσιμοι σε άτομα με κινητικά προβλήματα (προσβάσιμοι θα είναι και οι υπό κατασκευή νέοι σταθμοί). Έχουν ράμπες στον εξωτερικό χώρο τους, για την εξυπηρέτηση ατόμων που κινούνται σε αναπηρικό αμαξίδιο και διαθέτουν κατάλληλους ανελκυστήρες, που συνδέουν μεταξύ τους όλες τις στάθμες του σταθμού (ένας από το επίπεδο του δρόμου μέχρι το επίπεδο των μετακινήσεων και εξυπηρετήσεων και δύο από το επίπεδο αυτό προς τις αποβάθρες), κυλιόμενες κλίμακες ή ειδικούς ανυψωτικούς μηχανισμούς κλίμακος. Οι σταθμοί διαθέτουν ειδικά διαμορφωμένους χώρους υγιεινής για επιβάτες.

Προσβάσιμος ανελκυστήρας στα σταθμό Συντάγματος

- Οι ανελκυστήρες έχουν χαμηλά χειριστήρια για την εξυπηρέτηση ατόμων που κινούνται σε αναπηρικό αμαξίδιο, φωνητική αναγγελία στάσεων και ειδική ανάγλυφη γραφή στα κουμπιά για την εξυπηρέτηση ατόμων με προβλήματα όρασης.
- Στην άκρη κάθε αποβάθρας υπάρχει προειδοποιητική λωρίδα διαφορετικού χρώματος και υφής (τραχειά) από την υπόλοιπη επιφάνεια της αποβάθρας για την ασφάλεια ατόμων με προβλήματα όρασης ή αφηρημένων.
- Προειδοποιητική, επίσης, λωρίδα υπάρχει στο πρώτο και τελευταίο σκαλοπάτι των κλιμακοστασίων με διαφοροποίηση (κοντράστ) στην υφή και το χρώμα της λωρίδας.
- Οι χειρολισθήρες των κλιμακοστασίων προεκτείνονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με προβλήματα όρασης.
- Όλοι οι συρμοί είναι προσβάσιμοι. Η επιφάνειά τους είναι συνεπίπεδη με την επιφάνεια της αποβάθρας των σταθμών. Στις ακραίες θύρες κάθε συρμού έχει προστεθεί ειδική ελαστική προεξοχή για τη μείωση του κενού που δημιουργείται μεταξύ συρμού και αποβάθρας, ώστε να είναι ασφαλής και εύκολη η είσοδος-έξοδος των αναπηρικών αμαξιδίων. Στις άκρες των βαγονιών των συρμών έχουν τοποθετηθεί ειδικές φωσφορίζουσες ταινίες με έντονα χρώματα, για να γίνεται αντιληπτό το κενό μεταξύ των βαγονιών στα άτομα με προβλήματα όρασης.

* Το δίκτυο του Μετρό (γραμμές 2 και 3) έχει προσβάσιμη ανταπόκριση (αλυσίδα προσβασιμότητας) με τη γραμμή των Η.Σ.Α.Π. σε τρεις σταθμούς (Ομόνοια, Αττική, Μοναστηράκι), ενώ μέχρι το 2004 θα έχει με τον προαστιακό σιδηρόδρομο, στο σταθμό .ουκίσσης Πλακεντίας (νέος σταθμός του Μετρό) και το Τραμ, στους σταθμούς Φιξ και Νέου Κόσμου.

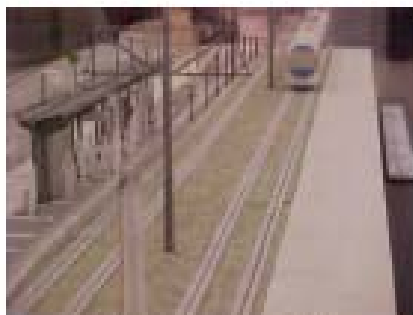
6. ΤΡΑΜ ΑΘΗΝΑΣ

Το νέο Τραμ της Αθήνας, που θα κυκλοφορήσει τον Μάιο του 2004, είναι ένα ευέλικτο, γρήγορο, ελαφρύ συγκοινωνιακό μέσο σταθερής τροχιάς, αξιόπιστο, φιλικό προς το περιβάλλον, αισθητικά ελκυστικό, αναγνωρίσιμο και απόλυτα προσβάσιμο. Πιο αναλυτικά, ως προς την προσβασιμότητα:

- Έχει εύκολη πρόσβαση, λόγω της επιφανειακής χωροθέτησης των στάσεων και της μικρής απόστασης μεταξύ των (μέση απόσταση 450 μ. περίπου).

- Τα οχήματα του Τραμ έχουν μεγάλο άνοιγμα θύρας, είναι χαμηλού δαπέδου και απόλυτα ισόπεδα με τις αποβάθρες των στάσεων. Το κενό μεταξύ αποβάθρας και οχήματος Τραμ κυμαίνεται μεταξύ 5-7 εκ., που είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικό για την εύκολη προσπέλαση αμαξιτίων. Σε κάθε όχημα υπάρχουν 2 θέσεις εξυπηρέτησης επιβατών κινουμένων σε αναπηρικό αμαξίδιο, με ανάλογη χειρολαβή συγκράτησης.
- Εντός των οχημάτων προβλέπεται σύστημα ηχητικής και οπτικής αναγγελίας των στάσεων. Κάθε στάση θα διαθέτει ηλεκτρονικό πίνακα ανακοίνωσης άφιξης του επόμενου Τραμ.
- Οι αποβάθρες των στάσεων είναι υπερυψωμένες από τη στάθμη του δρόμου ή πεζοδρομίου, η δε πρόσβαση σε αυτές γίνεται με ράμπες κατάλληλης κλίσης, που καταλαμβάνουν όλο το πλάτος της αποβάθρας και στις δύο άκρες της.
- Οι αποβάθρες είναι στεγασμένες, καλά φωτισμένες και διαθέτουν χώρους για τη στάθμευση αναπηρικών αμαξιτίων.
- Όπου γίνονται παρεμβάσεις σε πεζοδρόμια προβλέπονται και κατασκευές ραμπών πρόσβασης («σκαφών») σε αυτά.
- Στην άκρη των αποβαθρών έχουν προβλεφθεί ειδικές προειδοποιητικές λωρίδες επισήμανσης κινδύνου.

Μακίνα οπτικής στάσης Τραμ

* Το δίκτυο του Τραμ θα έχει προσβάσιμη ανταπόκριση (αλυσίδα προσβασιμότητας) με τη γραμμή των Η.Σ.Α.Π. στο σταθμό Ν. Φαλήρου και με τους σταθμούς Φιξ και Νέου Κόσμου του Μετρό.

7. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ο.Σ.Ε.)

Έχουν πραγματοποιηθεί σημαντικές παρεμβάσεις για τη βελτίωση της προσβασιμότητας και την εξυπηρέτηση των εμποδιζομένων ατόμων στους σιδηροδρομικούς σταθμούς του δικτύου Ο.Σ.Ε., μεταξύ των οποίων είναι και οι παρακάτω:

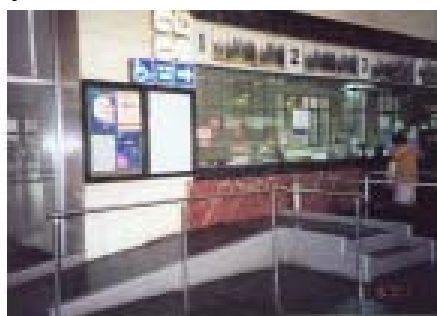
- Σιδηροδρομικός Σταθμός Αθηνών (Λαρίσης)
 - Λειτουργεί γραφείο εξυπηρέτησης ΑμεΑ.
 - Έχουν εξασφαλισθεί, με κατάλληλη σήμανση, δύο (2) θέσεις στάθμευσης αναπηρικών αυτοκινήτων εμπροσθεν του σταθμού.
 - Υπάρχει ράμπα σύνδεσης («σκάφη») του οδοστρώματος με το πεζοδρόμιο.
 - Υπάρχει ράμπα σύνδεσης του πεζοδρομίου με τη στάθμη του σταθμού και την κύρια αποβάθρα.
 - Έχουν εγκατασταθεί επάλληλες θύρες, που ανοίγουν αυτόματα με φωτοκύτταρο.
 - Λειτουργεί οπτική (ειδικοί ηλεκτρονικοί πίνακες) και ηχητική αναγγελία άφιξης και αναχώρησης των αμαξοστοιχιών.

- Έχουν εγκατασταθεί ειδικά αναβατόρια κλίμακος (stairlifts) στην υπόγεια διάβαση, για την δυνατότητα πρόσβασης επιβατών μετακινούμενων σε αναπηρικά αμαξίδια από και προς τη δεύτερη αποβάθρα του σταθμού.
- Ο σταθμός διαθέτει δύο (2) ανυψωτικούς μηχανισμούς, όπως αναφέρεται παραπάνω.
- Λειτουργεί ειδικό W.C. για ΑμεΑ.
- Προβλέπεται να ανακατασκευασθεί εντός του 2003 το δάπεδο της αποβάθρας και να ενσωματωθούν «όδευση τυφλών» και προειδοποιητική λωρίδα κινδύνου (κατά μήκος της αποβάθρας).

Σιδηροδρομικός Σταθμός Αθηνών- Οπτική αναγγελία αναχωρήσεων/αφίξεων αμαξοστοιχιών

- Σιδηροδρομικός Σταθμός Θεσσαλονίκης
- Έχουν προβλεφθεί δύο (2) θέσεις στάθμευσης αναπηρικών αμαξιδίων.
- Η πρόσβαση από τον εξωτερικό χώρο εντός του σταθμού είναι ισόπεδη.
- Έχουν εγκατασταθεί επάλληλες θύρες, που ανοίγουν αυτόματα με φωτοκύτταρο.
- Κατασκευάστηκε σε ένα εκδοτήριο εισιτηρίων ειδική πλατφόρμα, με ράμπα πρόσβασης, για την εξυπηρέτηση επιβατών μετακινούμενων σε αναπηρικά αμαξίδια.
- Κατασκευάστηκε ειδικός ανελκυστήρας σύνδεσης της αίθουσας εκδόσεως εισιτηρίων και αναμονής με την αποβάθρα 1, για την εξυπηρέτηση εμποδιζομένων ατόμων.
- Κατασκευάστηκε ειδικός χώρος W.C. για ΑμεΑ.
- Λειτουργεί οπτική και ηχητική αναγγελία άφιξης και αναχώρησης αμαξοστοιχιών.
- Μέχρι το τέλος του 2003 προβλέπονται να γίνουν πρόσθετες παρεμβάσεις ώστε ο σταθμός να γίνει απόλυτα προσβάσιμος.

Σιδηροδρομικός Σταθμός Θεσσαλονίκης- Προσβάσιμο εκδοτήριο εισιτηρίων

- Σιδηροδρομικός Σταθμός Λάρισα
- Δημιουργήθηκε και λειτουργεί γραφείο εξυπηρέτησης ΑμεΑ
- Έχουν προβλεφθεί δύο (2) θέσεις στάθμευσης αναπηρικών αυτοκινήτων.
- Υπάρχει ράμπα πρόσβασης από το οδόστρωμα προς το πεζοδρόμιο και στη συνέχεια μέχρι το δάπεδο της αίθουσας έκδοσης εισιτηρίων και της αποβάθρας.
- Λειτουργεί ειδικό W.C. για ΑμεΑ.
- Λειτουργεί οπτική και ηχητική αναγγελία άφιξης και αναχώρησης αμαξοστοιχιών.

- Σιδηροδρομικός Σταθμός Πλαταμώνα
 - Έχουν προβλεφθεί θέσεις στάθμευσης αναπηρικών αυτοκινήτων στον περιβάλλοντα χώρο του σταθμού.
 - Έχουν κατασκευασθεί ράμπες πρόσβασης μεταξύ πεζοδρομίου και οδοστρώματος.
 - Λειτουργεί άνω διάβαση πεζών (μεταξύ των αποβαθρών) με κλίμακες και κατάλληλους ανελκυστήρες.
 - Έχουν τοποθετηθεί διπλές κουπαστές (πάνω και κάτω) στις κλίμακες.
 - Λειτουργεί ειδικό W.C. για ΑμεΑ.
 - Έχει τοποθετηθεί προειδοποιητική σήμανση (αλλαγή υφής και χρώματος υλικού επίστρωσης) στις άκρες των αποβαθρών.
 - Έχουν εγκατασταθεί επάλληλες θύρες, που ανοίγουν αυτόματα με φωτοκύτταρο.
 - Έχουν τοποθετηθεί χαμηλά καρτοτηλέφωνα στις αποβάθρες.
- Έχουν γίνει κατάλληλες παρεμβάσεις και έχουν προβλεφθεί ειδικές εξυπηρετήσεις στους σταθμούς, Αθηνών (Πελοποννήσου), Λιανοκλαδίου, Παλαιοφαρσάλου, Σοφάδων, Καρδίτσας, Τρικάλων, Καλαμπάκας, Βόλου, Ραψάνης, Ευαγγελισμού, Λιτοχώρου, Αιγινίου, Πατρών κ.λπ.
 - Στις μελέτες νέων σταθμών που εκπονούνται από την ΕΡΓΟΣΕ λαμβάνονται υπόψη όλες οι προβλέψεις, ώστε οι αυτοί να είναι απόλυτα προσβάσιμοι στα εμποδιζόμενα άτομα. Έτσι, στο πλαίσιο της αναμόρφωσης του σιδηροδρομικού δικτύου της γραμμής Αθήνα – Πάτρα, οι νέοι σταθμοί από το Μενίδι (ΣΚΑ) μέχρι το Κιάτο (11 σταθμοί) μελετήθηκαν, αφού λήφθηκαν υπόψη όλα τα μέτρα εξυπηρέτησης εμποδιζόμενων ατόμων, όπως αναφέρονται στο τεύχος «Οδηγίες σχεδιασμού για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε»

Τροχαίο υλικό

- Με την Προγραμματική Συμφωνία 41α και 41β κατασκευάζονται 185 νέες επιβατάμαξες, από τις οποίες 28 (ADmz) θα είναι προσβάσιμες, δηλαδή θα διαθέτουν ειδικά διαμορφωμένους χώρους (καμπίνες) για επιβάτες που μετακινούνται σε αναπηρικά αμαξίδια και τυχόν συνοδούς των, καθώς και ειδικά διαμορφωμένο W.C. Μέχρι σήμερα έχουν παραληφθεί πέντε (5) επιβατάμαξες και μέχρι τέλος του 2003 αναμένεται να παραληφθούν άλλες τρεις (3). Μετά την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης του προσωπικού κίνησης και την επίλυση ορισμένων τεχνικών προβλημάτων συνεργασίας παλαιών και νέων οχημάτων, αναμένεται να τεθούν σε κυκλοφορία τον Ιούλιο του 2003.

Οι νέες προσβάσιμες επιβατάμαξες

- Στα ήδη κυκλοφορούντα 20 Intercity γίνονται παρεμβάσεις για την εξυπηρέτηση ΑμεΑ με την κατάλληλη διασκευή ενός οχήματος ανά συρμό. Άρχισε πιλοτικά η μετατροπή 4 οχημάτων (βαγονιών) I.C., εκ των οποίων ένα έχει παραδοθεί, ενώ μέχρι το τέλος Μαΐου 2003 πρόκειται να

παραδοθεί το δεύτερο. Μετά από αυτό, θα ακολουθήσει η μετατροπή και των υπολοίπων 16 οχημάτων.

Σχέδιο διαμόρφωσης προσβάσιμου βαγονιού IC

- Με την Προγραμματική Συμφωνία 35 κατασκευάζονται 17 ελαφρές αυτοκινητάμαξες ((Rail bus) Κανονικής Γραμμής και 12 Μετρικής Γραμμής, οι οποίες διαθέτουν χώρους και εξυπηρετήσεις για ΑμεΑ, για τις ανάγκες του προαστιακού σιδηροδρομικού δικτύου (Αθήνα – Χαλκίδα, Αθήνα – Λουτράκι κ.λπ.)
 - Έχουν κατασκευασθεί 30 ανυψωτικοί μηχανισμοί (αναβατόρια) για την επιβίβαση/αποβίβαση από τους συρμούς επιβατών μετακινούμενων σε αναπηρικά αμαξίδια ή γενικά έχουν κινητικό πρόβλημα. Ήδη, δύο (2) από αυτούς έχουν διατεθεί στο Σταθμό Αθηνών (Λαρίσης), ενώ εντός του Ιουνίου 2003, θα αρχίσει η διάθεση των υπολοίπων σε διάφορους Σ. Σταθμούς.

8. ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ

- Ο νέος προαστιακός σιδηρόδρομος της Αθήνας, που σε πρώτη φάση θα καλύπτει τη διαδρομή Ρέντη – Μενίδι (ΣΚΑ) – Αεροδρόμιο («Ελ. Βενιζέλος») πληροί όλες τις προϋποθέσεις προσβασιμότητας για εμποδιζόμενα άτομα, τόσο στο τροχαίο υλικό (συρμοί), όσο και στους νέους σταθμούς. Ειδικότερα:
 - Με την Προγραμματική Συμφωνία 33α κατασκευάζονται 20 ηλεκτροκινούμενες αμαξοστοιχίες των 5 οχημάτων. Κάθε αμαξοστοιχία περιλαμβάνει ειδικές θέσεις για επιβάτες που μετακινούνται σε αναπηρικό αμαξίδιο καθώς και προσβάσιμους σε αυτούς χώρους W.C.

Σχέδια αμαξοστοιχίας νέου προαστιακού σιδηροδρόμου

- Οι σταθμοί θα έχουν αποβάθρες ισόπεδες με το δάπεδο των βαγονιών, το δε κενό μεταξύ αποβάθρας και βαγονιού δεν θα υπερβαίνει τα 4 εκ. Η πρόσβαση στους σταθμούς και τις αποβάθρες γίνεται με ράμπες, σταθερές και κυλιόμενες κλίμακες καθώς και ανελκυστήρες. Προβλέπονται επιδαπέδιες σημάνσεις για άτομα με προβλήματα όρασης.

9. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ (Υ.Π.Α)

- Όλοι οι αεροσταθμοί που εξυπηρετούν διεθνή κίνηση είναι πλήρως προσβάσιμοι (διαθέτουν ισόπεδες εισόδους, ράμπες, προσβάσιμους ανελκυστήρες, προσβάσιμους χώρους υγιεινής, χαμηλά καρτοτηλέφωνα, χαμηλά check in counters κ.λπ.).
- Όλοι οι μικροί αερολιμένες διαθέτουν τουλάχιστον τη στοιχειώδη υποδομή που επιτρέπει την ανεξάρτητη διακίνηση των ΑμεΑ, ενώ και για αυτούς προβλέπονται έργα βελτιώσεων.
- Προσφερόμενες εξυπηρετήσεις προσβασιμότητας στους υπάρχοντες 38 αεροσταθμούς της χώρας:
 - Ράμπες πρόσβασης: σε 33 αεροσταθμούς
 - Ειδικά διασκευασμένοι χώροι υγιεινής: σε 21 «
 - Χαμηλά καρτοτηλέφωνα: σε 23 «
 - Χαμηλά check in counters: σε 22 «
 - Ειδικά αμαξίδια: σε 31 «
- Όπου γίνονται νέες διαμορφώσεις περιβάλλοντος χώρου στους χώρους στάθμευσης των αεροσταθμών προβλέπεται και η κατασκευή θέσεων στάθμευσης οχημάτων ΑμεΑ με την κατάλληλη σήμανση. Ακόμη, η προσπέλαση από και προς το κτίριο του αεροσταθμού γίνεται με κατάλληλες ράμπες και σχετική διαγράμμιση.
- Από την Υ.Π.Α. και το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. εκτελείται ήδη ένα μεγάλο πρόγραμμα ανακαίνισης, επέκτασης και κατασκευής νέων κτιρίων αεροσταθμών με προδιαγραφές πλήρους προσβασιμότητας σε 12 αεροδρόμια της χώρας (Καβάλας, Κερκύρας, Καστοριάς, Σκιάθου, Ακτίου, Σάμου, Ρόδου, Σαντορίνης, Κω, κ.λπ.). Επιπλέον τούτων, εκτελούνται σημαντικά έργα επέκτασης, βελτίωσης και εκσυγχρονισμού στους αεροσταθμούς Θεσσαλονίκης (νέος Αεροσταθμός) και Ηρακλείου Κρήτης (επέκταση Αεροσταθμού). Ειδικότερα, στο αεροδρόμιο «Μακεδονία» της Θεσσαλονίκης, εκτός του νέου αεροσταθμού πρόκειται, επιπλέον, να επεκταθεί και ο διάδρομος προσγείωσης/απογείωσης και ο τροχόδρομος, έτσι ώστε να μπορούν να εξυπηρετηθούν υπερατλαντικές πτήσεις.

Στο πλαίσιο των έργων αυτών έχουν ληφθεί υπόψη προδιαγραφές προσβασιμότητας (αυτόνομη διακίνηση ατόμων με αναπηρίες, ειδικές θέσεις στάθμευσης, κατάλληλοι χώροι υγιεινής, χαμηλά check in counters, κατάλληλη σήμανση κ.λπ.), σύμφωνα με τις «Οδηγίες σχεδιασμού για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες του ΥΠΕΧΩΔΕ.

10. ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ (Ο.Α.)

- Όλες οι κτιριακές εγκαταστάσεις της Ο.Α. στο νέο διεθνή αερολιμένα Αθηνών «Ελ. Βενιζέλος» (εμπορευματικός σταθμός, Olympic Catering, κτίριο εφοδίων εδάφους, κτίριο πληρωμάτων, υπόστεγο αεροσκαφών κ.λπ.) είναι προσβάσιμες (ράμπες, χώροι υγιεινής κ.λπ.) και σύμφωνα με τις «Οδηγίες σχεδιασμού για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες του ΥΠΕΧΩΔΕ».
- Οι αίθουσες VIP («Αριστ. Ωνάσης» και «Μελίνα Μερκούρη») της Ο.Α. στο κτίριο του κυρίως αεροσταθμού στο α/δ «Ελ. Βενιζέλος» είναι απόλυτα προσβάσιμες και διαθέτουν κατάλληλα εξοπλισμένους χώρους υγιεινής.
- Σε κάθε ανακαίνιση πρακτορείου της Ο.Α. επιδιώκεται η αποκατάσταση της πλήρους προσβασιμότητας (ράμπες, κατάλληλοι χώροι υγιεινής, χαμηλά ανταλλακτήρια κ.λπ.).
- Η Ολυμπιακή Αεροπορία ανταποκρινόμενη στις ανάγκες επιβατών με αναπηρίες, παρέχει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα προσφορών και εξυπηρετήσεων. Πιο αναλυτικά:
 - Τα αεροσκάφη B737-400, B737-300, A300-600 και A340-300 διαθέτουν καθίσματα με αρθρωτά εξωτερικά προσάγκωνα. Επιπλέον, τα αεροσκάφη A300-600, A340-300, B737-400, B737-300, διαθέτουν ειδικά διαμορφωμένα W.C, ενώ τα A340-300 διαθέτουν και ειδικά στενά αμαξίδια για τη μετακίνηση στο εσωτερικό του αεροσκάφους.

- Ειδικοί ανυψωτικοί μηχανισμοί (high loaders) για την επιβίβαση/αποβίβαση επιβατών που μετακινούνται σε αναπηρικό αμαξίδιο, κ.λπ. προς και από τα αεροσκάφη διατίθενται στους μεγαλύτερους αεροσταθμούς της χώρας.
- Αναπηρικά αμαξίδια παρέχονται δωρεάν προς και από το αεροσκάφος, εφόσον ζητηθούν κατά την κράτηση θέσης καθώς και προσωπικό για την εξυπηρέτηση επιβατών (ανάπηρων, ηλικιωμένων κ.λπ.) από την ειδική υπηρεσία της Ο.Α. που ακολουθεί τις οδηγίες της ΙΑΤΑ.

11. ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ (Δ.Α.Α.)

Ο νέος Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών είναι απόλυτα προσβάσιμος σε όλα τα εμποδιζόμενα άτομα. Οι σημαντικότερες προσβάσιμες εξυπηρετήσεις είναι οι παρακάτω:

- Ειδική σήμανση, κατευθυντήρια ή πληροφοριακή, δίγλωσση (ελληνική και αγγλική γλώσσα), σε πλήρη συμφωνία με τις διεθνείς προδιαγραφές, έχει τοποθετηθεί σε όλους τους εξωτερικούς και εσωτερικούς χώρους του αεροσταθμού, προκειμένου να εξυπηρετηθούν άτομα με αναπηρίες.
- Στοχεύοντας στην εύκολη πρόσβαση από όλους, ο νέος αερολιμένας διαθέτει αποκλειστικές θέσεις στάθμευσης για τα άτομα με κινητικά προβλήματα. Τα λεωφορεία που μεταφέρουν επιβάτες στο χώρο στάθμευσης μακράς διαρκείας, είναι εξοπλισμένα με ράμπα για εξυπηρετούν επισκέπτες με αναπηρίες. Επίσης, για εύκολη πρόσβαση στο κτίριο του κεντρικού αεροσταθμού, υπάρχουν ειδικά σημασμένες θέσεις στάσης, μπροστά από τις κεντρικές εισόδους των αιθουσών αναχωρήσεων και αφίξεων.

Αποκλειστικές θέσεις στάθμευσης για άτομα με κινητικά προβλήματα

- Σε όλους τους χώρους του αεροσταθμού, έχουν εγκατασταθεί δημόσια τηλέφωνα χαμηλού ύψους, προσβάσιμα και χρησιμοποιούμενα από όλους. Επιπλέον, έχει προβλεφθεί και ειδικά κειμενοτηλέφωνα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από άτομα με προβλήματα ακοής.

Ειδικά κεραιοτηλέφωνα για άτομα με προβλήματα ακοής

- Στους χώρους του κεντρικού και δορυφορικού αεροσταθμού (δίπλα από τα γραφεία πληροφοριών, ανταποκρίσεων πτήσεων και αναζήτησης αποσκευών) υπάρχουν 16 τηλέφωνα άμεσης εξυπηρέτησης για απευθείας σύνδεση - χωρίς καμία χρέωση - με το τμήμα εξυπηρέτησης επιβατών. Είναι όλα τοποθετημένα σε χαμηλό ύψος για να μπορούν να χρησιμοποιηθούν εύκολα από άτομα που κινούνται σε αναπηρικό αμαξίδιο.
- Σε όλους τους χώρους του κεντρικού και του δορυφορικού αεροσταθμού, υπάρχουν προσβάσιμοι και ειδικά σημασμένοι (η σήμανση είναι και σε γραφή Braille) χώροι υγιεινής, που διαθέτουν τις απαραίτητες εγκαταστάσεις, προκειμένου να εξυπηρετήσουν άτομα με κινητικά προβλήματα.

Προσβάσιμος χώρος υγιεινής

- Όλοι οι ανελκυστήρες που βρίσκονται στο κτίριο του αεροσταθμού καθώς και στο δορυφορικό κτίριο, είναι απόλυτα προσβάσιμοι (κατάλληλες διαστάσεις, χειριστήρια χαμηλού ύψους, κουμπιά κλήσεως με ανάγλυφη γραφή και γραφή Braille κ.λπ.).
- Ειδική όδευση καθοδήγησης τυφλών ξεκινάει από την Είσοδο 2 της αίθουσας των αναχωρήσεων και οδηγεί με ασφάλεια τον επιβάτη με προβλήματα όρασης σε ένα ειδικά διαμορφωμένο χώρο, με χαμηλό γκισέ, για έλεγχο εισιτηρίων (check in counter), όπου βρίσκεται και η ειδική υπηρεσία εξυπηρέτησης (Special Assistance). Απέναντι από το counter αυτό υπάρχει ειδικός χώρος αναμονής.

Χαμηλό check in counter στο οποίο καταλήγει ο οδηγός όδευσης τυφλών

- Για όσους χρειάζονται βοήθεια, υπάρχουν διαθέσιμα ειδικά σχεδιασμένα ηλεκτρικά αμαξίδια, τα οποία χειρίζεται το προσωπικό των αεροπορικών εταιρειών για επιβάτες με προβλήματα κινητικότητας ή για ηλικιωμένους.

- Σε περίπτωση ανάγκης εκκένωσης του κτιρίου, ειδικά ακουστικά και οπτικά συστήματα συναγερμού λειτουργούν για να βοηθήσουν επιβάτες με προβλήματα όρασης ή ακοής, ώστε να ακολουθήσουν με ασφάλεια τις διαδικασίες εκτάκτου ανάγκης.

12. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ο.Τ.Ε.)

- Ένα σημαντικό ποσοστό (65-70%) των τηλεπικοινωνιακών καταστημάτων της χώρας είναι ήδη προσβάσιμα (ή πρόκειται να γίνουν πολύ σύντομα).

Τα καταστήματα αυτά λειτουργούν στην πλειοψηφία τους σε ισόγειους χώρους, είναι ισόπεδα και επιτρέπουν την εύκολη διακίνηση και εξυπηρέτηση των εμποδιζομένων ατόμων.

Το 30% των καταστημάτων διαθέτει χώρους στάθμευσης (πρόβλημα χώρων στάθμευσης δημιουργείται στις έδρες των νομών και σε ορισμένες νησιωτικές περιοχές)

Το 40% των καταστημάτων διαθέτει χαμηλά γκισέ συναλλαγής, ενώ τα υπόλοιπα πρόκειται να αποκτήσουν κατά την ανακαίνιση των χώρων που έχει προγραμματισθεί να γίνει σταδιακά μέχρι το τέλος του 2003.

Η πλειοψηφία των καταστημάτων διαθέτει καρτοτηλέφωνα χαμηλού τύπου, εντός των καταστημάτων και στον περιβάλλοντα χώρο τους.

- Όλα τα νέα καρτοτηλέφωνα που τοποθετούνται (ή αυτά που αντικαθίστανται) σε δημόσιους χώρους είναι χαμηλού τύπου και κατάλληλων προδιαγραφών ώστε να εξυπηρετούν άτομα με αναπηρίες.

Καρτοτηλέφωνο χαμηλού τύπου

- Λειτουργεί στην Αθήνα τις καθημερινές τηλεφωνικό κέντρο εξυπηρέτησης ατόμων με προβλήματα ακοής (αρ. κλήσης 210 8815555) και πρόκειται σύντομα να λειτουργήσει παρόμοιο στη Θεσσαλονίκη.
- Ο Ο.Τ.Ε. διαθέτει σε προσιτές τιμές κειμενοτηλέφωνα για την εξυπηρέτηση ατόμων με προβλήματα ακοής.
- Σε ότι αφορά στον καθορισμό ενός ελαχίστου συνόλου ποιοτικών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στο κοινό και ειδικότερα στα ΑμεΑ, στο άρθρο 6 της 255/83/14-06-02 απόφασης της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Β 874/12-07-02) προβλέπονται ειδικές ρυθμίσεις για χρήστες που είναι άτομα με αναπηρίες.

Με τις διατάξεις της απόφασης αυτής ικανοποιούνται χρονίζοντα αιτήματα του αναπηρικού κινήματος και ο πάροχος Καθολικής Υπηρεσίας υποχρεούται να παρέχει σε Άτομα με Αναπηρίες πλήθος τηλεπικοινωνιακών διευκολύνσεων.

13. ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ (ΕΛ.ΤΑ.)

- Έχει ήδη ξεκινήσει και βρίσκεται σε εξέλιξη πρόγραμμα ανακαινίσεων και αποκατάστασης της προσβασιμότητας στα Ταχυδρομικά Γραφεία Συναλλαγής της χώρας.

Ενόψει των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών αγώνων του 2004, θα γίνουν ανακαινίσεις σε καταστήματα που βρίσκονται σε δήμους της χώρας, που είναι Ολυμπιακές πόλεις, σχετίζονται με Ολυμπιακά αθλήματα, έχουν Ολυμπιακές μη αθλητικές εγκαταστάσεις ή είναι σε τουριστικές περιοχές. Ο προβλεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσής τους προσδιορίζεται στο τέλος του 2003.

- Οι παρεμβάσεις που αφορούν στην προσβασιμότητα των Ταχυδρομικών Γραφείων Συναλλαγής, περιλαμβάνουν κυρίως την κατασκευή ράμπας εισόδου, «όδευσης τυφλών», χαμηλού γκισέ συναλλαγής καθώς και την ανακατασκευή χώρου υγιεινής (με την τοποθέτηση ειδικού εξοπλισμού) για τη χρήση του από Άτομα με Αναπηρίες.

Χαμηλό γκισέ συναλλαγής στα οποία καταλήγει ο οδηγός όδευσης τυφλών

14. ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ (Τ.Τ.)

- Ομοίως με τα ΕΛ.ΤΑ, έχει ξεκινήσει και βρίσκεται σε εξέλιξη πρόγραμμα ανακαινίσεων στα καταστήματα του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου της χώρας.

Στις ανακαινίσεις αυτές εντάσσονται και παρεμβάσεις που αφορούν στην προσβασιμότητα των καταστημάτων και περιλαμβάνουν κυρίως την κατασκευή ράμπας εισόδου και την τοποθέτηση αυτόματων θυρών που λειτουργούν με φωτοκύτταρο. Έχει ζητηθεί από το ΥπΜΕ η διαμόρφωση προσβάσιμου γκισέ (για καταστήματα που διαθέτουν άνω των 2 γκισέ συναλλαγής) και η κατά προτεραιότητα αποκατάσταση της προσβασιμότητας σε κτίρια και καταστήματα που βρίσκονται σε δήμους της χώρας και σχετίζονται με Ολυμπιακά αθλήματα (κύριοι αθλητικοί πόλοι, με δύο και άνω αθλήματα, με ένα άθλημα, με Ολυμπιακές μη αθλητικές εγκαταστάσεις, με ανεξάρτητα προπονητήρια), Ολυμπιακές Πόλεις, Τουριστικές περιοχές κ.λπ.